

AGENDAPUNT voor burgemeester en wethouders		Nummer:		27
		Datum vergadering:		07-03-2017
		Hamer-/bespreekstuk		Bespreekstuk
Onderwerp:	Concept verordeningen jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning			
Conceptbesluit: (het college besluit:)	<p>- vast te stellen: de concept Verordening maatschappelijke ontwikkeling gemeente Steenwijkerland 2017, inclusief toelichting;</p> <p>- vast te stellen: de concept Verordening jeugdhulp gemeente Steenwijkerland 2017, inclusief toelichting;</p> <p>- de Adviesraad Sociaal Domein te vragen schriftelijk advies te geven over beide concepten voor 4 april 2017;</p> <p>en de beide concept verordeningen op grond van artikel 4 lid 2 van de Inspraakverordening Steenwijkerland ter inzage te leggen van 14 maart 2017 tot 4 april 2017</p>			
Financiële consequenties	Kosten:	n.v.t.		
	Dekking	n.v.t.		
Samenvatting:	<p>Per 1 januari 2015 zijn de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015) en de Jeugdwet van kracht. Het is de verantwoordelijkheid van gemeenten om binnen de kaders van deze twee wetten de verordeningen vast te stellen. De raad heeft voorafgaand aan 2015 beide verordeningen vastgesteld in de vergadering van 28 oktober 2014. Inmiddels is er twee jaar ervaring opgedaan met de Jeugdwet en de Wmo 2015 en met de daaraan verbonden gemeentelijke regelgeving. Het is wenselijk en noodzakelijk dat de beide verordeningen geactualiseerd worden. De verordeningen die nu voorliggen zijn aangepast aan de nieuwste jurisprudentie en veranderingen in de uitvoeringspraktijk. Na vaststelling van de concepten volgt een inspraakperiode waarin belanghebbenden en ingezetenen hun zienswijze kunnen geven op de inhoud. Hierna worden de definitieve voorstellen ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.</p>			
Bijlagen:	<p>Bijgevoegd:</p> <p>a) concept Verordening maatschappelijke ontwikkeling gemeente Steenwijkerland 2017, inclusief toelichting. b) concept Verordening jeugdhulp gemeente Steenwijkerland 2017, inclusief toelichting.</p>			
Bestuurlijk traject:	Vergadering van	Datum	Commissie	Uiterlijke beslisdatum
	College	07-03-2017		7 maart 2017
	Raadscommissie			
	Raad			
Vorbereid met:	Esther Leenstra, Remko Horstmanshoff			
Communicatie en openbaarheid:	Zijn dit besluit en de achterliggende stukken openbaar?			Ja
	<p>[2] Ja, naar de pers:</p> <p>[2a] persbericht</p> <p>[2a] perscontact</p>			
Programma:	Niet van toepassing			
Parafen:	Medewerker	Nynke Arendz	paraaf	
	Afdeling	MO		
	Afdelingsmanager	D. E...	paraaf	
	Secretaris	S. Weistra	paraaf	
	Portefeuillehouder	weth. Frantzen	paraaf	
Besluit B&W:	CONFORM ADVIES			

Collegeadvies:

Inleiding

Na twee jaar ervaring met de Jeugdwet en de Wmo 2015 en de daaronder hangende gemeentelijke regelgeving (verordening, nadere regels/besluit en beleidsregels) zijn kleinere en grotere aanpassingen van de gemeentelijke verordeningen wenselijk en noodzakelijk. De punten voor herziening zijn de afgelopen twee jaren verzameld vanuit zowel de toegang, de backoffice, beleid en door juridisch opgedane ervaring en wijzigingen in de wetgeving. Zo is een aantal aanpassingen op korte termijn noodzakelijk omdat, vanwege jurisprudentie, enkele bepalingen niet meer in het juiste document staan. Als voorbeeld: de hoogte van een PGB tarief dient in de Verordeningen opgenomen te worden en niet meer in de Nadere regels (Jeugd) of het Besluit (Wmo). Het beleidskader voor de verordeningen is het Beleidsplan Sociaal Domein 2017-2020 zoals vastgesteld door de raad op 13 september 2016.

Hieronder volgt eerst een nadere toelichting op de aanleiding om de verordeningen aan te passen. Daarna worden de juridische kaders aangegeven. Na de uitleg waarom er twee separate verordeningen voorgelegd worden komt de concept Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Steenwijkerland 2017 aan de orde en daarna de concept Verordening Jeugdhulp gemeente Steenwijkerland 2017. Na vaststelling van de concepten wordt de inspraakprocedure in gang gezet. Informatie hierover is terug te vinden onder de kopjes inspraak/communicatietraject en de verdere planning.

Aanleiding wijzigen regelgeving jeugd en Wmo

Vanuit de toegang, de backoffice, beleid en juridisch zijn er wensen/ is de noodzaak ontstaan voor (grote en kleine) aanpassingen. Deze zijn gedurende de afgelopen twee jaren verzameld en worden nu meegenomen in het proces om te komen tot herziening van de regelgeving Wmo en jeugd. Wanneer de verordeningen niet geactualiseerd worden zullen belanghebbenden onvoldoende duidelijkheid hebben over rechten en plichten en hierdoor kunnen onnodig langere (juridische) procedures het gevolg zijn. Enkele voorbeelden:

- in de verordening (Wmo) kan worden bepaald wanneer een cliënt een eigen bijdrage is verschuldigd en hoe de hoogte van die eigen bijdrage berekend wordt. De uitwerking hiervan staat nu in het Besluit. Dat is in strijd met de wet;
- In de verordeningen (Jeugd en Wmo) kan worden bepaald hoe tot de hoogte van een PGB wordt gekomen. In de huidige regelgeving staat dat in de Nadere regels/Besluit. Uit jurisprudentie blijkt dat dit niet conform de wet is;
- In de verordeningen (Jeugd en Wmo) staat dat het college nader zal uitwerken hoe ingezetenen bij het beleid worden betrokken. Hier is nog geen uitvoering aan gegeven.

Door de verordeningen te actualiseren is er bij betrokkenen een eenduidig beeld van de kaders voor de uitvoering van de Wmo 2015 en Jeugdhulp en kunnen misverstanden voorkomen worden.

Juridisch kaders

Verordening maatschappelijke ontwikkeling gemeente Steenwijkerland 2017

Op basis van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 heeft de raad het Beleidsplan Sociaal Domein 2017-2020 vastgesteld op 13 september 2016. Op grond van artikel 2.1.3 stelt de raad een verordening vast. De uitwerking daarvan in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland en in

beleidsregels voor de uitvoering, is de verantwoordelijkheid van het college en vindt plaats op basis van de verordening uit dit voorstel.

Verordening jeugdhulp gemeente Steenwijkerland 2017

De raad heeft op basis van artikel 2.2 van de Jeugdwet het Beleidsplan sociaal Domein 2017-2020 vastgesteld op 13 september 2016. Op grond van artikel 2.9 van de Jeugdwet stelt de raad de verordening vast. De uitwerking daarvan in eventuele Nadere regels en beleidsregels voor de uitvoering, is de verantwoordelijkheid van het college en vindt plaats op basis van de verordening uit dit voorstel.

Twee verordeningen

Momenteel hebben we separate (gemeentelijke) regelgeving onder de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Voor de toegang tot de maatwerk-/individuele voorzieningen hebben we een integraal toegangsteam. Er is onderzocht of het wellicht logischer is om één integrale verordening op te stellen. Het betreft echter taken en bevoegdheden op grond van twee aparte wetten waarbij er inhoudelijk veel verschillen zijn waardoor het niet wenselijk is één verordening op te stellen voor zowel jeugdhulp als maatschappelijke ondersteuning:

De wetten bevatten ieder hun eigen terminologie. Zo spreekt de Wmo 2015 van 'maatwerkvoorziening', en de Jeugdwet van 'individuele voorziening'. Beide wetten kennen een verantwoordelijkheidsladder, maar deze verschilt wel van elkaar. Ook zit er een verschil in de soort ondersteuning die de gemeente op grond van beide wetten moet bieden. De Jeugdwet maakt de gemeente ook verantwoordelijk voor de (oude) jeugd GGZ terwijl de volwassenen GGZ onder de Zorgverzekeringswet valt en niet onder de Wmo 2015. Hulpmiddelen, ook voor jeugdigen, vallen onder de Wmo 2015. De Wmo 2015 kent de mogelijkheid eigen bijdragen te vragen, de Jeugdwet niet. Voor beide wetten geldt dat de mogelijkheid bestaat een PGB te vragen. Hiervoor geldt dan het trekkingsrecht. Onder de Jeugdwet mogen echter aanvullende voorwaarden (aangaande de kwaliteit) worden gesteld waaronder de cliënt iemand uit het sociaal netwerk mag inhuren terwijl onder de Wmo 2015 dergelijke aanvullende voorwaarden niet zijn toegestaan. Ook zijn de termijnen verschillend.

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Steenwijkerland 2017

Belangrijkste wijzigingen

Belangrijkste wijzigingen van de nieuwe verordening ten opzichte van huidige verordening worden hieronder beschreven.

De algemene voorziening Huis Tip Top is niet meer de enige voorziening voor huishoudelijke hulp. Huishoudelijke hulp wordt voortaan ook als een maatwerkvoorziening verstrekt. Als gevolg van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 18 mei 2016 is een algemene voorziening huishoudelijke hulp niet zonder meer toereikend. Er moet door een deskundige een hulp of zorgbehoefte worden bepaald. Vervolgens moet worden bekeken of de algemene voorziening in de behoefte voorziet, of dat er aanvullende hulp nodig is.

De maatwerkvoorzieningen huishoudelijke hulp 1 en huishoudelijke hulp 2 zijn aanbesteed en ingekocht bij zorgaanbieders. De zorgbehoefte, uitgedrukt in een indicatie voor huishoudelijke hulp wordt uitgedrukt in normtijden. Deze normtijden zijn gebaseerd op de normtijden van het CIZ uit 2006, gepreciseerd door Steenwijkerland in 2012 en afgezet tegen het op onafhankelijk onderzoek gebaseerde advies normtijden voor een schoon huis aan gemeente Utrecht van de onderzoeksbureaus KPMG Plexus en Bureau HHM. De basis voor de beleidsregel over normtijden ligt in deze verordening verankerd.

De CRvB oordeelt in één van de uitspraken (ECLI:NL:CRVB:2016:1404) dat de gemeenteraad bij raadsverordening moet bepalen of een bijdrage is verschuldigd voor het gebruik van algemene voorzieningen en wat de hoogte is van deze bijdrage. Delegatie van de bevoegdheid tot het vaststellen van de hoogte van de eigen bijdrage wordt als niet toelaatbaar bestempeld (zie r.o. 4.5.4 tot en met 4.5.6). De CRvB verwijst eerst naar de tekst van artikel 2.1.4 van de Wmo 2015, waarin staat dat “bij verordening” bepaald wordt of de bijdrage voor algemene voorzieningen verschuldigd is. Daarna oordeelt de CRvB, mede op basis van de wetsgeschiedenis, dat de hoogte van de bijdrage in een raadsverordening moet worden bepaald en onderwerp is van lokaal beleid. Vervolgens oordeelt de CRvB dat delegatie hiervan aan het college niet is toegestaan.¹ Artikel 2.1.4, tweede lid, van de Wmo 2015 zou hier namelijk aan in de weg staan, daar dit artikel niet voorziet in een wettelijke grondslag om het vaststellen van de hoogte te delegeren aan het college.

Er is wel een tegemoetkoming opgenomen in de wet voor het bestrijden van meerkosten als het gaat om de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen. Deze tegemoetkoming zetten wij mede in om de bestaande praktijk voor de financiële tegemoetkoming rond vervoerskosten te handhaven. Mensen met een laag inkomen die met een wmo-indicatie zijn aangewezen op vervoer van deur tot deur kunnen op deze manier een tegemoetkoming ontvangen. De verordening is aangepast voor de juiste wettelijke basis, omdat een algemene bepaling voor het toekennen van een financiële tegemoetkoming niet langer in de wet staat. Het normbedrag voor vervoerskosten is met 6% verhoogd omdat dit vanaf 2012 niet geïndexeerd is en de kosten voor het vervoer wel navenant zijn gestegen.

Concept verordening jeugdhulp gemeente Steenwijkerland 2017

Belangrijkste wijzigingen

Omdat uit de praktijk en jurisprudentie duidelijk naar voren komt dat bij de afweging welke jeugdhulp (voorziening) er nodig is, steeds uitgegaan dient te worden van maatwerk zijn bepalingen die dit in de weg staan verwijderd.

In de verordening jeugdhulp (net als bij de Wmo) wordt bepaald hoe tot de hoogte van een PGB wordt gekomen. In de huidige regelgeving staat dat in de Nadere Regels. Uit jurisprudentie is gebleken dat dit in strijd is met de wet.

In de verordening jeugdhulp staan voorwaarden opgenomen onder welke voorwaarden iemand uit het sociaal netwerk mag worden ingehuurd met een PGB. Dat staat nu nog in de Nadere Regels.

In de verordening staat nu opgenomen hoe het college ingezetenen bij het beleid betreft. Dit is een wettelijke plicht en vanuit beleidsoogpunt een belangrijk thema. Opgenomen is dat dit in eerste instantie via de Adviesraad Sociaal Domein geschiedt en dat het college daarnaast op andere wijzen inwoners of cliënten kan betrekken bij de vormgeving van beleid.

In de huidige verordening Jeugd staat dat bij een verwijzing van een huisarts, jeugdarts of medisch specialist alsnog een beschikking wordt afgegeven door de gemeente. Dit kan niet. Een verwijzing door huisarts, jeugdarts of medisch specialist geeft al recht op jeugdhulpverlening. Deze bepaling is dan ook verwijderd.

Kanttekeningen

Landelijke wet-en regelgeving is aan verandering onderhevig, met name in dit dynamisch werkveld van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp. Er zijn twee jaar voorbij en na de eerste overgangsprikelen is doorontwikkeling op gang gekomen. Het is goed mogelijk dat herziening van de verordeningen en regels vaker nodig is. We hebben dat nu ondervangen door de wijzigingen zoveel mogelijk te verzamelen en in één keer voor te leggen. Bovendien is de inzet om sober en doelmatig om te gaan met regelgeving en hierbij zo weinig mogelijk te verwijzen naar landelijke wet-en regelgeving waardoor aanpassingen van de verordeningen niet voortdurend een onderwerp is.

Financiële toelichting

n.v.t.

Personeel en organisatie

n.v.t.

Inspraak/ communicatietraject

Van 20 maart 2017 tot 10 april 2017 kunnen ingezetenen van Steenwijkerland en belanghebbenden hun zienswijzen ten aanzien van het concept Verordening jeugdhulp Steenwijkerland 2017 en de concept Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2017 en de bijbehorende toelichtingen indienen. Het betreft een herziening van beide bestaande verordeningen en het college bepaalt de inspraaktermijn op drie weken. Tevens wordt de Adviesraad Sociaal Domein gevraagd schriftelijk advies te geven over de bovengenoemde stukken. De zienswijzen zullen worden betrokken bij het raadsvoorstel.

Planning inspraak en vaststelling Verordeningen jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

7 maart 2017	Collegebesluit over concept Verordeningen Jeugd en Wmo voor inspraaktraject
20 maart	Toelichting Adviesraad Sociaal Domein en verzoek advies
14 maart tot 4 april 2017	Adviesraad Sociaal Domein, ingezetenen, belanghebbenden en betrokken partijen in de gelegenheid stellen te reageren op de concept Verordening Jeugdhulp en de concept Verordening Wmo (drie weken reactieperiode voor aangeven zienswijze en inspraak).
4 april t/m 21 april 2017	Reacties die voort komen uit de inspraakfase verwerken en

	voorbereiding collegebesluit en definitief raadsvoorstel verordeningen jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning
Uiterlijk 16 mei 2017	b&w vergadering: besluit definitief voorstel verordeningen om voor te leggen aan de raad
6 juni 2017	Politieke markt (23 mei agendacommissie) verordeningen Jeugdhulp en Wmo
20 juni 2017	Raadsvergadering: vaststelling verordeningen
1 juli 2017	Publicatie Staatscourant, inwerkingtreding nieuwe regels jeugd en Wmo

Tot slot

Zoals aangegeven is het een wettelijke bevoegdheid van de raad om de verordeningen vast te stellen. Het college zal de raad tevens vragen de huidige verordeningen in te trekken. Het college stelt de nadere regels (Jeugd)/besluit (Wmo) en beleidsregels vast. Ook deze dienen aangepast te worden. Omdat de verordeningen de bovenliggende documenten zijn vindt aanpassing en vaststelling van nadere regels/besluit en beleidsregels plaats wanneer de raad akkoord gaat met de voorgelegde verordeningen op 20 juni 2017.

Bijlagen

- a) concept Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Steenwijkerland 2017, inclusief toelichting;
- b) concept Verordening jeugdhulp gemeente Steenwijkerland 2017, inclusief toelichting.

